

Ingers tankar

Bekvämlighet och kostnader *... och olägenheter i det långa loppet*

Vi lever i bekvämlighetens, skövlingens och nedskräpningens tidevarv. Innovationer och uppfinningar har avlöst varandra i att ge oss en allt enklare tillvaro. Vi ska inte behöva bry oss alls. Gör så litet som möjligt. Aldrig sakna något. Tillfredsställa varje behov direkt.

Nu har tiderna plötsligt bistrat till sig och då blir det gny från alla håll när man upptäcker att det blivit svårare att skaffa sig allt det där man vant sig vid och alla kostnader sticker iväg.

Det här kommer att handla om så basala saker som plastanvändning, kompostkvarnar, sopor och återvinning.

Börja plastbanta **– handla i egen kasse**

Visserligen kan butikens plastkasse användas till soporna, men de kostar betydligt mer än de särskilda avfallspåsarna på rulle. Ett hushåll kan spara mycket på att handla i egen kasse.

Sedan plastskatten infördes i maj 2020 har användandet av butikens plastbärkassar gått ner markant och effekten av plastskatten som tillskott till statskassan blev betydligt mindre än förväntat.

Enligt WWF beräknas det vara tio gånger dyrare att ta hand om plastavfall än att framställa plast. Målet är att Sverige ska uppnå EU:s mål om max. 40 kassar per person/år.

En dansk studie hävdar att plastbärkassar är det bästa för miljön jämfört med nytillverkade kassar av bomull eller papper. Bomull är resurskrävande och att skövla skog i onödan är inte heller bra.

Det bästa är att använda de kassar man redan har, vare sig de är av plast, bomull eller papper. Man måste förstås komma ihåg att ta med sig något att packa sina varor i när man ska till affären.

Tänk på hur du använder plastfolie

Förr fanns inte den produkten, men det gick bra ändå. Man använde skålar och fat och återanvände tomma glasburkar med lock. Sedan 50- och 60-talet finns särskilt framtagna plastburkar för förvaring.

Plastpåsar kan användas mer än en gång. Lämna plasten till återvinning

Plast eller glas, det tvistas om vad som är bäst för miljön. Båda har nackdelar, båda har fördelar.

Sophantering eller kompostkvarn

Tänk så bra med kompostkvarn, man kan bara sätta igång kvarnen och spola ner allt i avloppet.

Man behöver inte hantera någon komposterbar påse enligt reklamen. Soppbilarna behöver inte frakta bort din kompostpåse utan bara de

andra soppåsarna. Och man kan göra biogas på kleten som kommer till reningsverket.

Tänker du skaffa avfallskvarn tänk på det här: Det är inte säkert att det är OK att koppla till en avfallskvarn till avloppssystemet i din kommun. Det kan låta en hel del när kvarnen är igång. Det finns ökad risk för stopp i avloppsnätet. Det går åt extra vatten för att det inte ska bli stopp. Reningsverket får mer att ta hand om vilket kan visa sig på vattenräkningen.

Även en avfallskvarn drar el

Inköpskostnad från 4 000 till 7 000 kronor. Installationskostnad mellan 2 000 och 3 000 kronor. Beräknad livslängd är 10–12 år för en avfallskvarn om den sköts på rätt sätt.

Detta får inte köras i avfallskvarnen:

- Ben från kött, fisk, fågel.
- Hela råa laxskinn.
- Fiberrika ärt- och bönskal, majscolvar.
- Stora mängder fett.
- Skal från t.ex. krabba, hummer, ostron.
- Senior eller deg.

Så det lär bli en separat påse med komposterbara saker ändå, trots kvarnen.

Sopbilen måste komma och hämta övriga so-

por plus den där lilla komposterbara påsen med avfall som inte får köras ner i avfallskvarnen. De komposterbara avfallspåsarna går till att driva värmekraftverk eller man kan göra biogas på dem.

Våra sopor

2019 genererade Danmark mest avfall i Europa, 844 kg/person och år. Sverige ligger på hedrande plats 17 med 449 kg avfall per person. Bra, men vi kan bli ännu bättre. EU-snittet var 502 kg per person och år.

I EU återvanns, genom materialåtervinning och biologisk återvinning, 239 kg per person, i Sverige var motsvarande siffra 228 kg per person, alltså några procent bättre.

Vi har inte så stora sopberg i Sverige, endast 4 kg per person lades i deponi. EU-snittet är 120 kg per person. Det vi kan bli bättre på är att minska matsvinnet, bli bättre konsumenter både när det gäller mat och sällanköpsvaror liksom dyrare kapitalvaror. Synd att regeringen ökat momsen på reparationer, det verkar vara ett beslut som är totalt fel i den tid vi lever i.

Foto: Vafab / Linda Eliasson

Inger Klintberg Danielsson 23-04-15